

W trakcie konsultacji nad projektem wzorcowej umowy na roboty budowlane na obiekty liniowe jako istotne zgłaszane były również kwestie podwykonawstwa w zamówieniach publicznych, szczególnie w odniesieniu do zapewnienia terminowych płatności wynagrodzenia dla podwykonawców. – Zaawansowane są już prace nad projektem nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie dotyczącym podwykonawstwa.* Projekt ten w sposób kompleksowy ureguluje kwestie podwykonawstwa. Zgodnie z założeniem prezesa UZP w projekcie nowelizacji są uwzględnione te sprawy, które już zostały ujęte w postanowieniach projektu wzorcowej umowy – wyjaśnia Wioleta Bajda.

Rozstrzygnięcia dla podwykonawców

W projektowanej nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych zostanie wprowadzona definicja umowy o podwykonawstwo. Zgodnie z tym zapisem pod tym pojęciem należy rozumieć „pisemną umowę o charakterze odpłatnym, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane stanowiące część zamówienia publicznego, zawieraną pomiędzy wybranym przez zamawiającego wykonawcą a co najmniej jednym innym podmiotem (podwykonawcą), a w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane, także między podwykonawcą a dalszym podwykonawcą lub między dalszymi podwykonawcami.” Ta definicja różni się od tej, jaka funkcjonuje na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Obejmuje ona bowiem swoim zakresem również umowy zawierane z dostawcami i z usługodawcami.

Wykonawcy będą mieli obowiązek przedkładania projektów umów i umów o podwykonawstwo na roboty budowlane do akceptacji zamawiającego. Zamawiający zyska natomiast możliwość zgłoszenia zastrzeżeń do projektu lub pisemnego sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo. Ponadto zaistnieje obowiązek

przedłożenia potwierdzonego za zgodność z oryginałem odpisu umowy o podwykonawstwo obejmującej dostawę i usługi. Jest to zgodne z założeniem przyjętym do nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych, zakładającym wymóg przestrzegania terminów płatności w transakcjach handlowych.

Nowelizacja ustawy wprowadza bezpośrednie płatności. Nowy artykuł ustawy 143 c zawiera zapis mówiący, że będą dokonywane przez zamawiających „bezpośrednie płatności (ewentualnie do depozytu sądowego) wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom (dalszym podwykonawcom), którzy zawarli zaakceptowane przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane, lub którzy zawarli przedłożone zamawiającemu umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę zamówienia na roboty budowlane, podwykonawcę takiego zamówienia lub dalszego podwykonawcę. Wynagrodzenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po przedłożeniu zamawiającemu potwierdzonego za zgodność z oryginałem, przez przedkładającego, odpisu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.” Rozwiązanie zawarte w projekcie nowelizacji zostało również zawarte we wzorcowej umowie.

Niekompletność dokumentacji projektowej

Zdaniem środowisk drogowych również rozwiązania wymaga problem związany z przypadkami niekompletności dokumentacji projektowej. – Odstąpiliśmy od wynagrodzenia ryczałtowego, przyjęliśmy kosztorysową formę rozliczania robót nieprzewidzianych w przedmiarze – Wioleta Bajda wyjaśnia założenia przyjęte we wzorcowym dokumencie. Wynagrodzenie kosztorysowe (obmiarowe) stanowi iloczyn ilości rzeczywiście wykonanych robót ustalonych na podstawie obmiarów oraz cen jednostkowych określonych przez wykonawcę w kosztorysie ofertowym.

- We wzorcowej umowie przyjęto założenie, że projekt budowlany ma charakter nadrzędny nad projektem wykonawczym, zaś celem przedmiaru robót jest umożliwienie dokonania wyceny robót. Roboty, które są opisane w projekcie budowlanym wchodzą w zakres zamówienia podstawowego, nawet jeżeli nie zostały ujęte w projekcie wykonawczym lub przedmiarze, bądź też zachodzą inne rozbieżności między tymi dokumentami a projektem budowlanym. Wykonanie robót, które zostały przewidziane w projekcie budowlanym nie wymaga zawarcia aneksu do umowy podstawowej, ani umowy na roboty dodatkowe. Czyli to, co mamy w projekcie budowlanym jest przedmiotem zamówienia i nawet jeśli przedmiar robót nie obejmuje wszystkich robót, które wynikają z projektu budowlanego, to nie ma tu obowiązku zawierania i udzielania zamówień dodatkowych – tłumaczy Wioleta Bajda. Roboty nieprzewidziane w projekcie budowlanym nie mogą być uznane za roboty objęte zamówieniem podstawowym.

W przypadku robót, które zostały ujęte w projekcie budowlanym, ale nie zostały

uwzględnione w przedmiarze, konieczne jest zawarcie w umowie zapisów określających zasady ich wyceny w przypadku wystąpienia konieczności ich realizacji po zawarciu umowy. W umowie wzorcowej zaproponowano mechanizm odnoszenia cen, których nie da się oszacować. Mechanizm polega na tym, że wynagrodzenie wykonawcy za wykonanie tych robót zostanie ustalone z zastosowaniem obowiązujących w dniu ich rozliczenia cen średnich ujętych np. w wydawnictwie SEKOCENBUD dla województwa, w którym roboty są wykonywane.

Wzorcowa umowa ma również ograniczać inne problemy, jakie dotychczas powstawały w toku realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane. Ma między innymi usprawnić kontrolę jakości wykonywania prac w zakresie: nadzoru inwestorskiego, programów zapewnienia jakości, odbiorów, wymagań dotyczących podwykonawstwa. Umożliwi elastyczne kształtowanie harmonogramu rzeczowo-finansowego (wydłużanie terminów w przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od wykonawców oraz w niezbędnym zakresie) oraz planu naprawczego, służącego nadrobieniu opóźnień i dotrzymaniu terminów.

- Umowa jest bardzo rozbudowana – posiada blisko 70 stron. Po uwzględnieniu uwag wprowadziliśmy do pierwotnej wersji projektu umowy bardzo dużo zmian, ponieważ podmioty realizujące umowy mają dużo większe doświadczenie oraz z wieloma kwestiami zetknęły się w praktyce – mówi Wioleta Bajda i zapewnia, że obecna umowa jest o wiele lepsza od jej pierwowzoru. Nad jej zapisami pracuje jeszcze prezes UZP. Ponadto są planowane dodatkowe spotkania konsultacyjne, na których zostaną dokonane uzgodnienia niektórych kwestii.

AS

Prace nad wdrożeniem wzorcowej umowy na roboty budowlane na obiekty liniowe Wioleta Bajda z Departamentu Prawnego UZP przedstawiła podczas Międzynarodowej Konferencji „Consensus facit legem. Dobre praktyki przy zamawianiu i realizacji umów na projekty drogowe”, której organizatorem był Polski Kongres Drogowy (Warszawa, 20 lutego 2013 r.).

**12 lutego br. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych, przedłożony przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.*